

Warszawa, dnia 14 października 2013 r.

DOMINIKA ZANIEWSKA
KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO SN

- 1. Złożenie przez uprawnionego do zachowku wniosku o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy przerywa bieg terminu przedawnienia jego roszczenia o zachowek należny od spadkobiercy ustawowego.**

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 53/13

Problem powstał na gruncie apelacji wniesionej przez Mirosławę K. przeciwko swemu bratu Tomaszowi Z.-K. Domagała się od niego 200 tys. zł tytułem zachowku. Brat odmówił, sprawa trafiła do sądu. Skarżąca wywodziła swoje prawo z tego tytułu, że przed śmiercią matka obojga Krystyna K. w 1996 roku podarowała notarialnie Tomaszowi Z.-K. mieszkanie.

Matka tego rodzeństwa zmarła w kwietniu 2008 roku. Córka powoływała się na art. 994 k.c., który stanowi, że "przy obliczaniu zachowku nie dolicza się do spadku (...) darowizn dokonanych przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, darowizn na rzecz osób nie będących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku".

Zdaniem skarżącej prawidłowa wykładnia art. 994 § 1 k.c. powinna być taka, że niemożność doliczania do spadku po upływie dziesięciu lat licząc wstecz od śmierci spadkodawcy dotyczy tylko darowizn, które dokonane były na rzecz osób obcych, nie będących ani spadkobiercami, ani uprawnionymi do zachowku.

Z kolei art. 1007 § 2 k.c. ustanawia 3-letni okres od otwarcia spadku, w którym można wnosić roszczenie przeciwko osobie obowiązanej do uzupełnienia zachowku tytułem otrzymanej od spadkobiercy darowizny.

Nowelizacja kodeksu z marca 2011 r. przedłużyła ten termin do 5 lat, ale w tym wypadku nie ma zastosowania nowy termin.

Sąd Apelacyjny przy rozpatrywaniu tej sprawy powziął wątpliwość, którą wyraził w pytaniu: **Czy złożenie przez osobę uprawnioną do zachowku wniosku o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy przerywa bieg określonego w art. 1007 § 1 i 2 k.c. terminu przedawnienia roszczenia o zachowek w sprawie między spadkobiercami ustawowymi?**

Sąd Najwyższy 10 października odpowiedział pozytywnie na to pytanie: wniosek taki przerywa bieg terminu przedawnienia jego roszczenia o zachowek.

Sąd nie uzasadnił uchwały.

Sygn. akt III CZP 53/13, uchwała z 10 października 2013 r.

2. Przeniesienie sędziego zniesionego sądu przez podsekretarza stanu jest bezprawne.

17 lipca Sąd Najwyższy - w poszerzonym, siedmioosobowym składzie - rozstrzygał przedstawione mu przez zwykły skład Sądu Najwyższego zagadnienie prawne, które dotyczyło możliwości orzekania sędziego sądu zniesionego, przeniesionego do tzw. sądu przejmującego w sprawach, które wpłynęły do sądu zniesionego i w ogóle podstawy prawnej orzekania sędziego takiego w sądzie "przejmującym".

Jak wynika z uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2013 r. decyzja Ministra Sprawiedliwości o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe wydana na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 427) - jeżeli jest zgodna z prawem - wywołuje skutek od chwili doręczenia jej sędziemu.

III CZP 46/13

3. W sprawach o egzekucję grzywien, kar pieniężnych, opłat sądowych i kosztów postępowania w sprawach cywilnych organem właściwym do reprezentacji Skarbu Państwa jest prezes sądu, a nie jego dyrektor.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 49/13

4. W razie wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym opłata sądowa od pozwu nie podlega uzupełnieniu.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 56/13

Powód Tomasz W. skierował do Sądu Rejonowego Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu P. B. o zapłatę kwoty 4910 zł.

Od pozwu uiszczona została opłata sądowa w wysokości 62 zł, obliczona zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jako czwarta część opłaty.

W dniu 5 marca 2012 r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu. Wobec wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od powyższego nakazu zapłaty Sąd Rejonowy 8 maja

2012 r. stwierdził utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku w zwykłym trybie.

Następnie 26 listopada 2012 r. powód został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu i jego uzupełnienia przez złożenie go w dwóch egzemplarzach. Wszystko w terminie 14 dni. Sąd w Rybniku umorzył postępowanie, gdyż powód nie wniósł opłaty od pozwu, w wysokości 38 zł. W efekcie - zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów.

W zażaleniu na postanowienie powód wniósł o jego uchylenie oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 505 (37) § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym powoduje konieczność uzupełnienia opłaty sądowej przez powoda, podczas gdy przepis ten nie przewiduje możliwości wzywania do uiszczenia lub uzupełnienia opłaty sądowej.

Sąd Okręgowy w Gliwicach powziął wątpliwość, czy wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym powoduje konieczność uzupełnienia trzy czwartej opłaty sądowej od pozwu.

Sąd pytający zwrócił uwagę na przepisy konstytucyjne, a zwłaszcza na zasadę równości praw obywateli. W wypadku, gdyby nie trzeba było uzupełniać opłaty, uprzywilejowani byłiby uczestnicy postępowań elektronicznych. SN podjął uchwałę jak wyżej.

5. Prawo autorskie zapewnia ochronę wizerunku, ale nie dotyczy to osób publicznych, jakim jest Elżbieta Jaworowicz - stwierdził Sąd Najwyższy. - Wobec tego prasa może reklamować swoje pisma publikując okładki ze zdjęciami znanych osób.

Sprawa toczy się już cztery lata. Znana dziennikarka telewizyjna Elżbieta Jaworowicz, prowadząca program "Sprawa dla reportera" wystąpiła do sądu przeciwko wydawnictwu Axel Springer Polska o odszkodowanie w wysokości 100 tys. zł (w apelacji suma zmniejszona do 50 tys. zł). Powodem oburzenia dziennikarki była okładka tygodnika "Newsweek" z jej zdjęciem oraz przedstawienie tej okładki w reklamie samochodu Mazda. Reklama tego auta ukazała się w miesięczniku "Forbes" i zachęca do kupienia "Newsweeka" w formie elektronicznej z wykorzystaniem iPada. Zdaniem red. Jaworowicz naruszeniem jej wizerunku chronionego prawem autorskim było zasugerowanie, że występuje w reklamie auta, na co nigdy nie wyraziła zgody. Podobnie jak nie wiedziała i nie godziła się z wykorzystaniem jej zdjęcia na okładce

pisma, które było zapowiedzią krytycznego artykułu na jej temat "Pomaga czy krzywdzi".

Zdaniem redaktorki takie wykorzystanie wizerunku godzi w jej dobra osobiste, takie jak dobre imię i wiarygodność jako osoby publicznej, która z racji wykonywanego zawodu nie może brać udziału w przedsięwzięciach komercyjnych. Uznała ona, że wydawnictwo i jego redaktorzy przekroczyli granice dozwolonego użycia (z art. 81 prawa autorskiego).

SN w wyroku z 27 września br. oddalił kasację powódki. Sędzia Marta Romańska wyjaśniała, że sądy obu instancji mają rację, iż chodzi o dwa przekazy: jeden - reklama Mazdy, drugi - reklama pisma. W ocenie SN red. Jaworowicz nie reklamuje Mazdy. W wersji na IPada jest reklama z użyciem okładki "Newsweeka" i wersja elektroniczna to kopia wersji papierowej. Wydawca ma do tego prawo. - Takie są czasy, że zdjęcie na okładce pisma ma przyciągać uwagę czytelników - powiedziała sędzia Romańska. - Okładka jako całość ma trafić do odbiorcy. Prawo autorskie zapewnia ochronę wizerunku, ale nie dotyczy to osób publicznych, do których należy Elżbieta Jaworowicz.

Wyrok SN z 27 września 2013 r., sygn. akt I CSK 739/12

6. Wymuszenie emigracji w okresie PRL jest oczywistą krzywdą i za to przyznano skarżącemu zadośćuczynienie - 55 tys. zł. W tej kwocie uwzględniono również cierpienia związane z internowaniem - uznał Sąd Najwyższy.

Do Sądu Najwyższego trafia coraz więcej skarg kasacyjnych internowanych kombatantów pokrzywdzonych przez stan wojenny. Domagają się oni podwyższenia odszkodowania i zadośćuczynienia za prześladowania, utratę zdrowia i pracy.

7. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego nie może uchylić się od ujemnych konsekwencji procesowych zaniedbań wynikających z udzielenia mu mylnego pouczenia przez organ procesowy. Nie stanowi to przyczyny niezależnej od strony, uzasadniającej przywrócenie terminu zawitego.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2013 r., I KZP 6/13

8. W wypadku zawarcia z nauczycielem kontraktowym umowy o pracę na czas określony przy braku ustawowych przesłanek z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), po wręczeniu nauczycielowi świadectwa pracy oraz odmowie dopuszczenia go do pracy wskutek błędnego uznania przez pracodawcę, że umowa o pracę rozwiązała się z upływem czasu, na jaki była zawarta, nauczyciel może żądać ustalenia istnienia stosunku pracy (art. 189 k.p.c.).

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2013 r., I PZP 3/13

- 9. Nie jest nieważny weksel własny wystawiony przez osobę prawną oznaczoną z pominięciem określenia jej formy prawnej, ale z podaniem numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, a także weksel własny wskazujący przedmiot działalności gospodarczej wystawcy, niebędący częścią jego firmy.**

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 54/13

- 10. Na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego zażalenie nie przysługuje.**

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 61/13

- 11. Postanowienie wydane w wyniku rozpoznania skargi na orzeczenie referendarza sądowego nie podlega rozpoznaniu na podstawie art. 380 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.**

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 62/13

ORZECZNICTWO TK

- 1. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 52 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym jest niezgodny z art. 78 konstytucji. Przepis ten traci moc obowiązującą z upływem osiemnastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.**

25 lipca 2013 r. o godz. 8.30 Trybunał Konstytucyjny rozpoznał skargę konstytucyjną wyższej szkoły dotyczącą Państwowej Komisji Akredytacyjnej, SK 61/12

ORZECZNICTWO NSA

- 1. Operacje plastyczne, których wyłącznym celem jest poprawa wyglądu nie korzystają ze zwolnienia z VAT.**

Naczelny Sąd Administracyjny oddalając skargę kasacyjną chirurga plastyka w sprawie zwolnienia z VAT operacji plastycznych orzekł, że operacje ze względów estetycznych podlegają 23 proc. stawce VAT. Jak podkreśla Gazeta Prawna, NSA konsekwentnie odmawia preferencji na zabiegi, które mają poprawić samopoczucie czy podnieść samoocenę.

sygn. akt: I FSK 1548/12

2. **Informacja o wieku sędziów jest informacją mającą związek z pełnieniem przez nich funkcji publicznej, co powoduje, iż jej udostępnienie stanowi informację publiczną – uznał NSA w wyroku z 5 marca 2013 r.**

3. **Pracownik sądu może odmówić ujawnienia informacji o swoich zarobkach związkom zawodowym. Prezes sądu natomiast ma obowiązek ujawnić dane o płacy najniższej i najwyższej przy zachowaniu zasady prywatności tych osób - taki jest sens wyroku NSA. Sygn. akt I OSK 822/13, wyrok z 26 września 2013 r.**

WPROWADZONE ZMIANY W PRZEPISACH

Dnia 12 października weszły w życie przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz ustawy o kontroli skarbowej (Dz. U. poz. 1145). Nowelizacja wprowadza przepisy, które mają zapewnić skuteczniejszą wymianę informacji podatkowych z organami podatkowymi z innych krajów UE.

Celem nowelizacji jest poprawa ściągłości podatków, a także skuteczne zapobieganie oszustwom podatkowym oraz unikaniu płacenia podatków.

Wprowadzone zmiany obejmują ograniczenie możliwości skorzystania z pomocy państw członkowskich przy doręczaniu pism do sytuacji, w której organ podatkowy nie jest w stanie dokonać doręczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami lub gdy doręczenie takie powodowałoby nieproporcjonalne trudności.

Współpraca nie będzie dotyczyła informacji o podatku VAT, cłach i podatku akcyzowym, a także składkach na ubezpieczenie społeczne, opłacie skarbowej, należnościach wynikających z umów, w tym wynagrodzeniach za usługi użyteczności publicznej.

Nowelizacja wprowadza także nowe warunki korzystania z pomocy organów podatkowych innych państw członkowskich przy doręczaniu pism.

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

1. **Projekt nowelizacji Kodeksu pracy wprowadzającej zakaz żądania przez pracodawców, by pracownik wystawił weksel lub oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji trafi do dalszych prac w Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.**

Wnioskodawcami są posłowie platformy obywatelskiej. **Zgodnie z projektem (druk sejmowy 1752), wystawienie weksła, złożenie oświadczenia o poddaniu się egzekucji lub o uznaniu długu będą nieważne z mocy prawa. Co więcej, pracodawcy domagającemu się takich zabezpieczeń będzie groziła grzywna od 1 tys. do 30 tys. zł.**

2. Do konsultacji społecznych został przekazany rządowy projekt ustawy dotyczący OFE. Rząd zakłada, że OFE przestaną być obowiązkowe.

Każdy ma sam zdecydować, czy chce przekazywać składki emerytalne do wybranego OFE, czy do ZUS na specjalne subkonto. Decyzję będzie trzeba podjąć do 30 czerwca 2014 roku lub w momencie rozpoczęcia pierwszej pracy.

3. Razem z pozwem wnoszonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym będzie można wnieść wniosek o umorzenie postępowania zamiast przekazania go do sądu właściwości ogólnej. Zmałeć mają również opłaty pobierane od spraw rozpoznawanych przez e-sąd.

Zmiany przewiduje nowela Kodeksu postępowania cywilnego, której projekt stworzył resort sprawiedliwości.

4. Senat zaproponował wprowadzenie rejestracji obrazu i dźwięku z rozpraw karnych. Projekt zmian w kodeksie postępowania karnego składa się tylko z dwóch artykułów.

W jednym z nich czytamy : "Przebieg rozprawy utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk, chyba że jest to niemożliwe ze względów technicznych. Drugi artykuł to 14 dniowy termin wejścia w życie nowelizacji."

Projekt opiera się na założeniu, że rejestrowanie przebiegu rozprawy ma mieć postać względnie obligatoryjną, tzn. wyłączenie tego obowiązku będzie uwarunkowane wyłącznie względami technicznymi, które mogą mieć miejsce w sytuacji braku odpowiedniego sprzętu lub awarii systemu. Po drugie - nie będzie możliwości zrezygnowania z pełnego pisemnego zapisu przebiegu rozprawy (będzie on miał postać bądź pełnego protokołu pisemnego, bądź pełnego przekładu zapisu dźwięku – art. 147 § 3 k.p.k.).

Celem projektu jest wprowadzenie tymczasowego rozwiązania, które ma stanowić etap przejściowy pomiędzy protokolowaniem przebiegu rozprawy w tradycyjny sposób a wprowadzeniem protokołu elektronicznego w sprawach karnych. Wnioskodawcy proponują, aby rejestrowanie przebiegu rozprawy było załącznikiem do protokołu pisemnego z rozprawy.

CIEKAWOSTKI & INNE

- **Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z 24 września br. uznał, iż jednostka samorządowa nie może powołać się na swą upadłość i odmówić zapłaty prawomocnie zasądzonego świadczenia.**

Skargi w dwóch identycznych sprawach zostały wniesione przez Włochów, którzy nie mogli uzyskać wypłaty należnego im świadczenia pieniężnego. Samorzady terytorialne odmówiły zapłaty powołując się na swą złą kondycję finansową i na ogłoszoną wcześniej upadłość. W związku z ogłoszeniem takiej upadłości oraz w związku z nowymi regulacjami prawnymi przyjętymi w roku 2000 i 2004 skarżący nie mogli jednak podjąć żadnych kroków prawnych, pomimo że ich roszczenia zostały uznane na mocy prawomocnych wyroków sądowych.

Trybunał nie miał żadnych wątpliwości i stwierdził naruszenie prawa do poszanowania własności (art. 1 protokołu nr 1 do Konwencji o prawach człowieka) oraz prawa do rzetelnego procesu (art. 6 ust. 1 Konwencji).

Trybunał od lat konsekwentnie stwierdza, że państwa-strony Konwencji nie mogą powoływać się na brak pieniędzy jako na uzasadnienie wykonania wyroków sądowych w tych sporach, które państwa przegrały na rzecz swych obywateli. Zasada ta od lat nie budzi wątpliwości. Zdziwienie natomiast budzi, że tego typu sprawy nadal regularnie trafiają do Trybunału.

Tak wynika z wyroku Trybunału z 24 września 2013 r. w połączonych sprawach nr 43870/04, De Luca przeciwko Włochom, oraz nr 43892/04, Pennino przeciwko Włochom.

- **Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzji z 29 września br. uznał, iż Francja nie jest odpowiedzialna za śmierć aresztanta, który - eskortowany przez funkcjonariuszy w budynku sądu - wyskoczył przez okno.**

Skargę do Trybunału wniosła najbliższa rodzina zmarłego, zarzucając naruszenie przez Francję art. 2 Konwencji o prawach człowieka (prawo do życia). Zmarły był lekarzem pierwszego kontaktu, który został oskarżony przez dwie swoje pacjentki o zgwałcenie. Został on zatrzymany przez policję, a następnie przewieziony do budynku sądu w celu postawienia mu zarzutów. Zmarłemu umożliwiono kontakt z obrońcą w osobnym pomieszczeniu, zdjęto mu także kajdanki, a eskortujący go funkcjonariusze policji pozostali na zewnątrz. W czasie konsultacji z adwokatem podejrzany wykorzystał brak nadzoru i wyskoczył przez okno, ze skutkiem śmiertelnym.

- **Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzji z 26 września br. uznał, iż pełna adopcja dziecka, orzeczona dla jego dobra, nie stanowi naruszenia prawa do poszanowania życia rodzinnego biologicznej matki.**

Skarga została wniesiona do Trybunału przez Francuzkę, która w 2002 r. urodziła anonimowo dziecko i pozostawiła je w szpitalu. Miesiąc później skarżąca uznała swoją córkę, lecz nie podjęła się sprawowania nad nią opieki. Skarżąca cierpiała na zaburzenia psychiczne i była wielokrotnie hospitalizowana z tego powodu. W październiku 2003 r. francuski sąd rodzinny orzekł umieszczenie córki skarżącej w rodzinie zastępczej na okres 18 miesięcy, na czas leczenia skarżącej. Skarżąca mogła się widywać z córką raz na 2 miesiące, ale instytucje opiekuńcze nie odnotowały żadnego zainteresowania dzieckiem z jej strony. W kwietniu 2006 r. sąd krajowy orzekł o pełnym przysposobieniu dziecka, powołując się na jego dobro. Skarżąca odwołała się od tego wyroku w październiku 2008 r. Sąd odwoławczy podtrzymał decyzję o oddaniu dziecka do pełnej adopcji uznając, iż córka skarżącej została przez nią opuszczona. Przed Trybunałem matka powołała się na naruszenie art. 8 Konwencji o prawach człowieka, który chroni prawo do poszanowania życia rodzinnego.

Trybunał nie uznał stanowiska skarżącej i nie stwierdził naruszenia art. 8 Konwencji.

Tak wynika z decyzji Trybunału z 26 września 2013 r. w sprawie nr 4962/11, Zambotto Perrin przeciwko Francji.

- **Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z 3 października br. uznał, iż zwolnienie z pracy z powodu zarażenia wirusem HIV jest dyskryminujące oraz narusza prawo do poszanowania życia rodzinnego i prywatnego.**

Skarga została wniesiona do Trybunału przez obywatela Grecji, który został zwolniony z pracy po tym, kiedy okazało się, że jest nosicielem wirusa HIV. Skarżący pracował w przedsiębiorstwie zajmującym się wytwarzaniem biżuterii, zatrudniającym około 70 osób. Zwolnienia skarżącego zażądali pozostali pracownicy, zwracając się z oficjalnym pismem do pracodawcy w tej sprawie, w którym powoływali się na konieczność "ochrony ich zdrowia i prawa do pracy". Skarżący odwołał się do sądu krajowego: sądy niższej instancji przychyliły się do jego argumentacji, jednakże krajowy Sąd Kasacyjny uznał, że zwolnienie z pracy było uzasadnione interesami pracodawcy w postaci przywrócenia dobrej atmosfery w miejscu pracy, harmonijnej współpracy zatrudnionych oraz prawidłowego funkcjonowania firmy.

Trybunał nie miał cienia wątpliwości, iż ten stan rzeczy stanowił dyskryminację skarżącego oraz naruszenie przysługującego mu prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 8 w związku z art. 14 Konwencji o prawach człowieka). Trybunał uznał, iż prawidłowe funkcjonowanie przedsiębiorstwa nie zostało zakłócone przez nosicielstwo HIV u skarżącego, lecz poprzez stosunek do jego stanu

zdrowia u innych pracowników. Zdaniem Trybunału krajowy Sąd Kasacyjny nie zrównoważył prawidłowo interesów, których omawiana sprawa dotyczyła. Argumentacja sądu krajowego sprowadziła się tym samym do przyznania większej ochrony uprzedzonym osobom trzecim i ich fałszywemu poczuciu bezpieczeństwa niż prawom podstawowym skarżącego.

Tak wynika z wyroku Trybunału z 3 października 2013 r. w sprawie nr 552/10, I.B. przeciwko Grecji.

- **Mniej restrykcyjne przesłanki dopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności aktu prawa UE dotyczące osób fizycznych i prawnych, wprowadzone na mocy Traktatu z Lizbony, nie znajdują zastosowania do aktów ustawodawczych** - tak wynika z zapadłego 3 października wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Trybunał utrzymał w ten sposób w mocy postanowienie Sądu (dawniej Sądu Pierwszej Instancji) stwierdzające niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności rozporządzenia w sprawie handlu produktami z fok.

Tak wynika z wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3 października 2013 r. w sprawie C-583/11 P Inuit Tapiriit Kanatami i inni.

- **1 października pracę na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich rozpoczęła Irlandka Emily O'Reilly, która zastąpiła przechodzącego na emeryturę Greka Nikiforosa Diamandourosa.**

- **RPO proponuje szersze kompetencje dla PIP.**

Rzecznik Praw Obywatelskich - Irena Lipowicz, wystąpiła do ministra pracy o przemyślenie możliwości określenia władczych kompetencji dla Państwowej Inspekcji Pracy. Chodzi o bieżące rozstrzygnięcie sporów, czy pracownik powinien być umieszczony w ewidencji wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

- **Z dniem 30 września 2013 r. nastąpiła likwidacja ośrodka Migracyjnego Książ Wieczystych w Skawinie.**

Migracja książ wieczystych jest to przenoszenie treści dotychczasowych książ wieczystych (prowadzonych w postaci papierowej) do postaci elektronicznej i umieszczanie tak przekształconych książ w Centralnej Bazie Danych Książ Wieczystych. Proces ten jest wykonywany w 11 Ośrodkach Migracyjnych Książ

Wieczystych znajdujących się na terenie kraju. Ośrodki mają zakończyć funkcjonowanie do końca 2014 r.

Wedle danych z początku września 2013 r. do zmigrowania pozostało jeszcze 79 Wydziałów Ksiąg Wieczystych w sądach rejonowych i około 1.100 000 ksiąg wieczystych. Migracja ksiąg wieczystych jest etapem wprowadzenia Nowej Księgi Wieczystej.

- **Rada UE przyjęła 7 października 2013 r. dyrektywę w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym. Kraje UE będą miały 3 lata na wydanie niezbędnych przepisów implementacyjnych.**

Dyrektywa przewiduje między innymi:

- prawo dostępu do adwokata dla podejrzanych i oskarżonych (kiedy i na jakich warunkach);
- zasadę poufności komunikacji między adwokatem i podejrzanym lub oskarżonym;
- prawo podejrzanego lub oskarżonego do powiadomienia osoby trzeciej o swoim zatrzymaniu;
- prawo podejrzanego lub oskarżonego, który został zatrzymany, do komunikowania się z osobami trzecimi oraz organami konsularnymi swojego kraju;
- możliwość tymczasowego odstąpienia od niektórych praw w wyjątkowych okolicznościach i wyłącznie na ściśle określonych warunkach;
- prawo osób, których dotyczy wnioski o wydanie europejskiego nakazu aresztowania, do dostępu do adwokata w państwie wykonującym nakaz i do wyznaczenia adwokata w państwie wydającym nakaz.